

କୃଷି ସୁତନା ସେବା (ଧାନ)
କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଧାନ ଗବେଷଣା ଅନୁଷ୍ଠାନ, କଟକ

୨୦୧୫ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସ ପ୍ରଥମ ପକ୍ଷ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟପଦ୍ଧତି :

ସିଧା ଧାନବୁଣା :

- ❖ ବର୍ଷାଶ୍ରୀତ ଅଳ୍ପଖାଲୁଆ ଜମି ଏବଂ ଖାଲୁଆ ଜମିରେ ୭ ରୁ ୧୦ ସେ.ମି. ଠିଆ ଜଳ ଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ବେଉଶଣି କାମ ସରିବା ଦରକାର ଏବଂ ୪୪ କି.ଗ୍ରା. ଯୁରିଆ ମୂଳସାର ଭାବେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ବର୍ଷାଶ୍ରୀତ ଅଳ୍ପଖାଲୁଆ ସିଧା ଛଟାବୁଣା ଯାଇଥିବା ଜମିରେ ଯଦି କୌଣସି ଘାସମରା ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନାହିଁ ତେବେ ଧାନ ବୁଣାର ୨ ସପ୍ତାହ ପରେ କିମ୍ବା ୨-୩ ପତ୍ରଘାସ ଗଛରେ ଘାସମରା ଔଷଧ ତଥା ଆଜିମ୍ ସଲ୍ ଫ୍ୟୁରାନ୍ ୫୦% DF @ ୭୦ ଗ୍ରାମ୍ କିମ୍ବା ବିସିପିରିବାକ୍ ସୋଡିୟମ୍ ୧୦ % SC @ ୩୦୦ ମି.ଲି. ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ପିଛା ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ ।
କିମ୍ବା ଫେନୋକ୍ସାପ୍ରୋପି-ପି-ଇଥାଇଲ୍ ୨ ଇ.ସି. @ ୬୫୦ ମି.ଲି. ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ପିଛା ଧାନ ବୁଣାର ୨୦ ଦିନ ପରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ବର୍ଷାଶ୍ରୀତ ଉଚ୍ଚାଜମିରେ ଯେଉଁଠି ଘାସ ମରା ଔଷଧ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇନାହିଁ ସେଠାରେ ପ୍ରଥମେ ହାତରେ କିମ୍ବା ଅଙ୍ଗୁଳିବିଦା ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ଘାସ ବାଛନ୍ତୁ ।

ରୁଆଧାନ :

- ❖ ଯେଉଁ ଅଳ୍ପଖାଲୁଆ ଧାନ ଜମିରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣରେ ବର୍ଷା ହୋଇନାହିଁ , ୨୦ ଭାଗ ଏଭଲି ଜମିରେ ଧାନ ସିଧା ବୁଣି ଦିଅନ୍ତୁ ।
- ❖ ଜଳସେଚିତ ମଝିଆଳି ଜମିରେ ନବୀନ, ଲଲାଟ, ସି.ଆର.ଧାନ ୩୦୫, ସି.ଆର.ଧାନ ୩୦୪ ଏବଂ ଅଜୟ(ହାଇବ୍ରିଡ), ରାଜଲକ୍ଷ୍ମୀ(ହାଇବ୍ରିଡ) ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଜଳସେଚିତ କିମ୍ବା ବର୍ଷାଶ୍ରୀତ ଖାଲୁଆ ଜମିରେ ଧାନ କିସମ ତଥା ସର୍ଷି, ପୂଜା, ସି.ଆର.ଧାନ ୩୦୦, ସି.ଆର.ଧାନ ୭୦୧ (ହାଇବ୍ରିଡ) ଇତ୍ୟାଦି କିସମ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଅଳ୍ପ ବର୍ଷା ହେଉଥିବା ଖାଲୁଆ ଜମି ପାଇଁ ସାମୁହିକ ତଲିଘରା କରନ୍ତୁ ଏବଂ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ଜଳସେଚନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବର୍ଷାହେଉଥିବା ଜଳସେଚିତ ଏବଂ ବର୍ଷାଶ୍ରୀତ ଜମିରେ ଆର୍ଦ୍ରତଲିଘରାରେ ଗଜାଧାନ ବୁଣନ୍ତୁ ।
- ❖ ୮୦୦ ବର୍ଗମିଟର ତଲିଘରାକୁ ଭଲଭାବେ କାଦୁଅ କରି ସମତୁଲ କରି ୪୫-୫୦ କି.ଗ୍ରା. ତଲି ବୁଣନ୍ତୁ । ବୁଣିବା ସମୟରେ ୧୦ କି.ଗ୍ରା. ଯବକ୍ଷାରଜାନ, ଫସ୍ଫରସ୍ ଏବଂ ପୋଟାସିୟମ୍ ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ପିଛା ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ ।
- ❖ ଧାନ ରୁଆ ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଧାନ ରୋଇବା ପାଇଁ ମ୍ୟାଟ୍ ତଲିଘରା ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ । ପଲିଥିନ୍ କୁ ସମାନ ଭାବେ ବିସ୍ତୃତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହା ଉପରେ ୨୪ X ୪୦ ସେ.ମି.ର ଏକ କାଠ ଛାଞ୍ଚ ରଖନ୍ତୁ । ଦୁଇ ତୃତୀୟାଂଶ

ଛାଞ୍ଚରେ ଗୁଣ୍ଡ ମାଟି ଭରନ୍ତୁ। ପ୍ରତି ଛାଞ୍ଚ ଘରାରେ ୧୨୫ ଗ୍ରାମ୍ ଧାନ ବିହନକୁ ରୁଟେକୁ @ ୩ ଗ୍ରାମ୍ ପ୍ରତି କି.ଗ୍ରା. ବିହନ ହିସାବରେ ମିଶାଇ ବୁଣନ୍ତୁ। ବୁଣିସାରିବା ପରେ ମଞ୍ଜିକୁ ଗୁଣ୍ଡମାଟିର ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଦ୍ୱାରା ଘୋଡାଇ ଦିନେ ଛାଡି ଦିନେ ହିସାବରେ ଜଳସେଚନ କରନ୍ତୁ। ଏହା ଫଳରେ ୨୦-୨୫ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ତଳି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାଇଥାଏ। ଏକ ହେକ୍ଟର ଜମି ପାଇଁ ୮୦ଟି ଏହିପରି ତଳି ମସିଣା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ।

- ❖ ବାଲୁଙ୍ଗା ଦମନ ପାଇଁ ୮୦୦ ବର୍ଗମିଟର ତଳିଘରାରେ ୧୩୦ ମି.ଲି. ପ୍ରେଟିଲାଇକ୍ସର ୫୦ ଇ.ସି. କିମ୍ବା ପାଇରାଜୋନ୍, ସଲଫ୍ୟୁରାନ୍, ଇଥାଇଲ ୧୦% DF ୧୬ ଗ୍ରାମ୍ ସିଞ୍ଚନ କରନ୍ତୁ।
- ❖ ମୂଳ ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ୭-୧୦ ଦିନ ବ୍ୟବଧାନରେ ଦୁଇଥର କାଦୁଅ କରି ଜମିକୁ ସମତୁଲ୍ୟ କରନ୍ତୁ। ଏହା ଫଳରେ ସମାନ ଭାବରେ ଗଛ ରହିଥାଏ। ପ୍ରଥମ ଥର କାଦୁଅ ସମୟରେ ହେକ୍ଟର ପିଛା ୫ ଟନ୍ ହିସାବରେ ଭଲ ଭାବରେ ସଡ଼ା ଗୋବର ଖତ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ।
- ❖ ମୂଳ ସାର ହିସାବରେ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାରର ଏକ ଚତୁର୍ଥାଂଶ(୩୫ କି.ଗ୍ରା. ସ୍ଫୁରିଆ/ହେକ୍ଟର) ଏବଂ ସମୁଦାୟ ଫସ୍ ଫରସ୍ ଏବଂ ପଟାସସାର (୧୧୦ କି.ଗ୍ରା. DAP) ଏବଂ ୮୫ କି.ଗ୍ରା. ମ୍ୟୁରେଟ୍ ଅଫ ପଟାସ୍) ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ।
- ❖ ରୋଇବାର ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରେ ଗଛକୁ ଯୋକ ଦାଉରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ୨୫-୩୦ ଦିନରେ ତଳିକୁ ଉପାଡି ସାରିବା ପରେ କ୍ଲୋରୋପାଇରିଫସ ଦ୍ରବଣରେ (୧ ମି.ଲି./ଲିଟର) ପାଣି ବୁଡାଇ ରୁଅନ୍ତୁ।
- ❖ ପ୍ରତି ବୁଢାରେ ୨-୩ ଟି ହିସାବରେ ତଳି ୨୦X୧୫ ସେ.ମି. ବ୍ୟବଧାନରେ ରୋଇଦିଅନ୍ତୁ। ରୋଇବାର ୧୦ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧-୨ ସେ.ମି. ଠିଆ ପାଣି ବିଲରେ ରଖନ୍ତୁ।
- ❖ ରୁଆଧାନରେ ବାଲୁଙ୍ଗା ଦମନ ପାଇଁ ଲୋଣ୍ଡେକୁ ପାଉତର କିମ୍ବା Erase stone ୧୦ କି.ଗ୍ରା / ହେକ୍ଟର କୁ ସମାନ ପରିମାଣର ବାଲି ସହିତ ମିଶାଇ ରୋଇବାର ୩ ରୁ ୭ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ।
